

Inhoudsopgave

	<u>blz</u>
1. Inleiding	1
2. Voortgang begroting 2010	3
3. Financiële ontwikkelingen meerjarenperspectief	32
4. Beleidsvoornemens 2011	38
5. Resumé	44
6. Nawoord	45

Hoofdstuk 1 Inleiding

Hierbij doen wij u de 1e bestuursrapportage 2010 toekomen. We hebben dit document zo genoemd omdat de rapportage in de plaats komt van een traditionele voorjaarsnota. De 2e rapportage in 2010 die u van ons mag verwachten in het kader van de planning en control cyclus kunt u tegemoet zien onder de naam najaarsnota. De reden waarom u dit keer geen voorjaarsnota aangeboden krijgt is opgenomen in onze brief van 18 maart 2010. Hieronder zijn in het kort de motieven nog eens weergegeven.

Onder normale omstandigheden heeft de voorjaarsnota het karakter van een kadernota waarin de voorstellen van het nieuwe beleid en de vervangingsinvesteringen voor het volgende jaar zijn opgenomen. De voorjaarsnota biedt ook inzicht in het lopende begrotingsjaar en het meerjarenperspectief. De benodigde informatie is meestal gebaseerd op de meicirculaire. Ook de managementrapportages geven over het algemeen aanleiding om, via de voorjaarsnota tussentijds de begroting te wijzigen. Ten slotte geeft deze voorjaarsnota ook inzicht in de voortgang van de ingezette ombuigingen vanaf 2010. In het aanvullend beleidsakkoord is aangegeven dat met betrekking tot de jaren 2010 en 2011 geen majeure ombuigingsoperaties zullen worden gestart. Voor de hoogte van de algemene uitkering betekent dit zoals vermeld relatieve rust en zekerheid. Dit betekent dat de meicirculaire geen informatie van betekenis zal geven over de voortgang van onder meer de algemene uitkering uit het gemeentefonds over 2010 en volgende jaren. Daarnaast is in de begroting 2010 een aantal uitgangspunten vastgelegd om de uitzetting van de begroting evenals de werkdruk beheersbaar te houden:

Op grond van het bovenstaande hebben wij u voorgesteld om in 2010 de voorjaarsnota uitsluitend te gebruiken als een bestuursrapportage waarmee u en de gemeenteraad zult worden geïnformeerd over :

de lopende exploitatie 2010 en de mogelijke structurele gevolgen voor de begroting 2011 en volgende jaren gebaseerd op de managementrapportages evenals een overzicht van de voortgang van de in 2010 ingezette ombuigingen.

Deze bestuursrapportage is gekoppeld aan de eerste managementrapportages over 2010. De indeling is gebaseerd op de in de begroting opgenomen programma's.

In hoofdstuk 2 gaan wij in op de voortgang van de begroting 2010. In dit hoofdstuk komt onder meer de voortgang van de ombuigingen aan de orde. De actuele financiële situatie voor 2010 is gebaseerd op de laatst bekende informatie.

In hoofdstuk 3 bespreken wij de financiële ontwikkelingen in meerjarenperspectief. In hoofdstuk 4 lichten wij de overige beleidsvoornemens voor 2011 toe. De samenvatting met betrekking tot het besluitvormende gedeelte van de voorjaarsnota is terug te vinden in hoofdstuk 5 terwijl wij in hoofdstuk 6 ons beperken tot een kort nawoord.

Het zal u niet verrassen dat de huidige economische ontwikkelingen ons hebben doen besluiten om ten gunste van de houdbaarheid van de gemeentelijke financiën op de middellange termijn keuzes te maken die sterk afwijken van het vigerend beleid. In hoofdstuk 4 komen wij hierop terug. Daarbij willen wij ook stilstaan bij de gevolgen voor de gemeentelijke financiën als gevolg van het vaststellen van ons bestuursprogramma "Samen de schouders er onder".

De circulaire met betrekking tot het gemeentefonds geven, zoals gemeld, geen duidelijk beeld voor de toekomstige ontwikkelingen van de accressen. Wij willen dan ook volstaan met de

opmerking van de staatssecretaris van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties. In haar voorwoord opgenomen in de maartcirculaire 2010 geeft zij aan dat “Door de huidige status van het kabinet de besluitvorming over de accressen zeker niet tijdig voor de meicirculaire 2010 bekend zullen zijn. Het vroegst denkbare moment wordt daarmee de septembercirculaire, mede afhankelijk van het aantreden van het nieuwe kabinet. De financiële vooruitzichten zijn onverminderd sterk negatief, zodat er alle aanleiding is voor nieuwe gemeenteraden zich daar rekenschap van te geven”.

Wij wensen u tot besluit goede beraadslagingen toe.

Roden, juni 2010.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noordenveld,

J.H. van der Laan, burgemeester

A.H. Doornbos, secretaris

Hoofdstuk 2 Voortgang begroting 2010

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de ontwikkelingen in de begroting nadat deze door de raad in november 2009 is vastgesteld. Wij hebben er voor gekozen dit op programmaniveau te doen. De onderwerpen die per programma aan bod zullen komen zijn naast de budgettaire ontwikkelingen, de voortgang van de onderhoudsplannen, het contractenbeheer in combinatie met de aanbestedingen, de realisatie van de ombuigingen, zicht op nieuwe taken en de gevolgen daarvan voor beleidsontwikkelingen evenals overige actuele ontwikkelingen.

Het spreekt voor zich dat niet alle onderwerpen in een programma terugkomen. Daarnaast willen wij in het programma burger en bestuur expliciet stilstaan bij de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering.

1^e Managementrapportage 2010

Hierbij treft u op programmaniveau de budgetwijzigingen aan die op basis van de managementrapportages door de organisatie zijn aangedragen. Het aantal mutaties is beperkt van omvang gebleven aangezien de tijdspanne waarover verantwoording is afgelegd beperkt is. De verantwoording gaat enerzijds over de periode 1 januari 2010 tot 15 april 2010, anderzijds zijn de in juni 2009 opgestelde budgetten ten behoeve van de begroting 2010 kritisch op actualiteitswaarde doorgenomen.

Grondexploitaties

In deze bestuursrapportage wordt informatie verstrekt over de voortgang van bij de begroting 2010 beschikbaar gestelde jaarbudgetten. Over de voortgang van de grondexploitaties vindt geen rapportage plaats. Bij de grondexploitaties is, in tegenstelling tot de jaarbudgetten, sprake van een doorlopend (meerjarig) proces. In verband daarmee wordt in de paragraaf grondbeleid bij de jaarrekening niet alleen gerapporteerd over het afgelopen boekjaar maar ook over de ontwikkelingen tot het moment van het samenstellen van de rekening. In de jaarrekening 2009 is zodoende informatie opgenomen over de grondexploitaties opgenomen tot medio april van dit jaar.

Speerpunten

De rapportage over de voortgang van de speerpunten hebben wij opgenomen in de onlangs aan u verstrekte jaarrekening 2009. Een doublure aan informatie leek ons niet gepast. Deze systematiek willen wij eveneens gaan toepassen bij de najaarsnota 2010 in relatie tot de programmabegroting 2011

Programma's

Programma Burger en bestuur

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	6.307.000	1.476.000
Product 240 Bestuursondersteuning college		
Langlopende opleidingen	32.800	
Product 243 Organisatieontwikkeling		
Organisatieontwikkeling	10.000	
Product 567 Verkiezingen		
Verkiezingen	48.000	
Product 161 Bijzondere baten en lasten		
Bijdrage slachtoffers aardbeving Haiti	31.000	
Totaal	6.428.800	1.476.000

Toelichting

Product 240

Van de IZA i.l. is in 2009 een bedrag ontvangen van € 318.600. Vermeld bedrag is verantwoord in de jaarrekening 2009. In het collegeadvies van 15 juni 2009 is voorgesteld om een deel van de opbrengst te bestemmen voor langlopende opleidingen 2010 en 2011, werving & selectie 2010 en Noot-E 2010. De middelen zijn bij de voorjaarsnota 2009 aangevraagd doch zijn destijds niet toegekend.

Vermeld bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserve (opgenomen onder mutaties reserves)

Product 243

Zie de tekst onder product 240

Vermeld bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserve (opgenomen onder mutaties reserves)

Product 567

Voor raadsverkiezingen is de overschrijding € 13.000 plus € 35.000 meerkosten voor landelijke verkiezingen (in de begroting 2010 is alleen rekening gehouden met raadsverkiezingen). Daarnaast zijn de kosten van de raadsverkiezingen hoger dan geraamd. Dit ligt aan levering derden: toename presentiegelden voor stembureauleden (meer mensen nodig dan bij stemmachines) en stijging kosten automatiseringspakket en stempassen.

Product 161

Het gemeentebestuur heeft één euro per inwoner (€ 31.046) gestort op rekeningnummer 555 voor de slachtoffers in Haïti.

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering

Bestuurlijke vernieuwing

Het gemeentebestuur heeft zich ten doel gesteld om de wederzijdse betrokkenheid van (groepen) bewoner(s) en bestuurders te vergroten. Dat is één van de belangrijkste onderwerpen van de bestuurlijke vernieuwing. Bestuurlijke vernieuwing is een continu en dynamisch proces. In dit bestuursrapportage beperken wij ons tot de doelstellingen van dit proces. Wij gaan in overleg met de gemeenteraad, de ondernemingsraad, de medewerkers én de burgers bepalen op welke manier we deze doelstellingen kunnen realiseren.

Om dit proces te initiëren, vorm te geven en te bewaken ondersteunt het college de vorming van een raadsbrede werkgroep en is er een portefeuillehouder bestuurlijke vernieuwing aangetreden.

Visiedocument

Begin 2010 heeft het managementteam een visie geformuleerd op de organisatie genaamd "Zicht op 2015". In het bestuursprogramma zijn de belangrijkste uitgangspunten overgenomen.

Een visiedocument is in zijn aard globaal. Het geeft richting en stipt elementen aan die –in samenhang- ertoe moeten leiden dat de visie gedragen en gerealiseerd wordt. Het geeft geen gedetailleerde uitwerking van die elementen. De uitwerking vindt plaats na vaststelling van de visie, wanneer binnen de organisatie overeenstemming is over de richting en draagvlak voor de dragende elementen.

Tenslotte wordt binnen de afdeling openbare werken en accommodaties gewerkt aan een visie op de bedrijfsvoering. In dat kader wordt ook gekeken naar de efficiency van de bedrijfsvoering. In dat kader hebben wij het mede raadzaam gevonden in deze rapportage geen uitspraken te doen over de mogelijke vervangingsinvesteringen met betrekking tot de bedrijfsvoering omdat deze afhankelijk kunnen zijn van de uitkomsten van de visie.

In een onlangs gehouden themadag met het managementteam hebben wij de lijnen uitgezet waarlangs wij in de komende vier jaar bovengenoemde onderwerpen verder uitvoering willen geven. Daarbij zijn eveneens afspraken gemaakt over de verdere uitvoering van het KplusV rapport, de voorbereiding van een kerntakendiscussie, de ontwikkeling van een strategische visie voor de gemeente, de communicatienota, een onderzoek naar de ontwikkeling van de brandweezorg en de verdere ontwikkeling van het duurzaamheidsbeleid.

Evaluatie Kwaliteitshandvest

Vanaf 1 februari 2009 hebben we een kwaliteitshandvest (KHV). Hierin staat binnen welke tijd en met welke kwaliteit wij onze producten en diensten aanbieden. Inmiddels is er een tweede evaluatie van het kwaliteitshandvest verschenen. We hebben de resultaten vergeleken met de eerste evaluatie. Het is nog te vroeg om trends te herkennen maar toch zijn er een aantal opmerkelijke resultaten. Momenteel doen wij onderzoek naar de geconstateerde bewegingen. In de najaarsnota willen wij hierop terugkomen.

In de afgelopen periode zijn veel gegevens verzameld. We weten precies hoe vaak en wanneer gebruik wordt gemaakt van Internet, telefoon, balie, post en e-mail om contact met ons op te nemen. Maar dit is niet het enige. We meten ook of we handelen volgens de servicenormen die we onze burgers beloven.

Stijging bezoekersaantal en aantal ingevulde webformulieren.

Internet / gemeentelijke website

	<u>1e helft 2009</u>	<u>2e helft 2009</u>	<u>verschil</u>
Aantal bezoekers website	78.470	83.706	+ 5.236
Aantal ingevulde webformulieren	814	1392	+ 578

We zien nog geen stijging van de aantallen binnenkomende oproepen op het centrale telefoonnummer 222. Dit verwachten we vanaf mei 2010 wel. Dan worden de nieuwe standaardbrieven gebruikt waarin het centrale telefoonnummer staat.

Opmerkelijk aan het baliebezoek is dat het aantal bezoekers in het 2e halfjaar met 3.000 is gedaald ten opzichte van het eerste halfjaar en dat de wachttijd iets is toegenomen.

	<u>1e helft 2009</u>	<u>2e helft 2009</u>	<u>verschil</u>
Aantal bezoekers balie	15.838	12.939	- 2.899
Gemiddelde wachttijd	7,1 minuten	7,8 minuten	+ 0,7 minuten

In het tweede halfjaar zijn er veel minder zaken opgestart en ingekomen documenten geregistreerd dan in de eerste helft. Dit komt doordat er in de eerste helft van 2009, 2.100 inspraakreacties zijn ingediend op het ontwerp van de Intergemeentelijke Structuurvisie Leek-Roden (IGS). Het aantal geregistreerde e-mails is gestegen. Het aantal zaken dat binnen 8 weken is afgehandeld is in de tweede helft van 2009 gestegen van 73% naar 83%.

	<u>1e helft 2009</u>	<u>2e helft 2009</u>	<u>verschil</u>
Aantal gestarte zaken	7.008	3.897	- 3.111
Aantal verzonden ontvangstbevestigingen	5.004	1.766	- 3.238
Aantal geregistreerde ingekomen documenten	9.085	4.686	- 4.399
Aantal geregistreerde e-mails	273	356	+ 83
Zaken binnen 8 weken afgehandeld in %	73%	83%	+ 10%

De volgende evaluatie wordt in september 2010 verwacht. Die zal gaan over de periode 1 januari tot 1 juli 2010. We zullen dan extra goed kijken naar het teruglopend aantal verzonden ontvangstbevestigingen en onderzoeken of de procedure zaaksgewijze afdoening wel goed wordt gevolgd.

Ziekteverzuim

Voor 2010 streven we naar een verzuimcijfer van 4,5% (incl.). Om dit te realiseren hebben wij ons ziekteverzuimprotocol aangescherpt waarbij de leidinggevende nog meer de regierol heeft. Verder organiseren we een paar keer per jaar voor alle leidinggevendenden themabijeenkomsten. We voeren in 2010 een plan van aanpak uit naar aanleiding van een getoetste risico-inventarisatie en – evaluatie en we hebben structurele aandacht voor omgang met agressie in publieke dienstverlening door onder meer regelmatige voorlichting en training.

Afdeling	Marap (april)	
	in %	
	incl.>365 dgn	excl.
Directie	0,00	0,00
Concerncontrol	2,22	2,22
Middelen & Ondersteuning	5,30	5,30
Ruimte & Samenleving	6,02	5,63
Openbare Werken & Accommodaties	5,68	4,58
Totaal gemeente		
Noordenveld	5,65	5,01

Totaal gemeente		
Noordenveld 2009	5,38	4,88

Uit het overzicht blijkt dat we nog niet uitkomen op het streefcijfer van 4,5%(incl).

Contract administratie/aanbestedingen

- Het raamcontract tussen Tempo Team en de gemeenten Noordenveld, Haren en Tynaarlo over inhuur uitzendpersoneel is in 2009 afgelopen. Op dit moment is een gezamenlijke aanbesteding in voorbereiding. De gemeente Tynaarlo is uit het gezamenlijk project gestapt. We hopen dat we medio 2010 een nieuw contract hebben afgesloten.
- Het contract met onze Arbodienst loopt per 1 januari 2011 af. We hebben besloten over te gaan tot aanbesteding van een nieuw contract. Momenteel loopt een meervoudig onderhandse aanbesteding m.b.t. de herwaardering niet-woningen.

Nieuwe taken

- Luchtfoto's moeten nu jaarlijks genomen worden in het kader van de Wet Onroerende zaken (WOZ) en de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG). Dit betekent een ander financiële constructie. Nu werd jaarlijks € 17.600 in een reserve gestort en een keer per 2 of 3 jaar wordt deze reserve aangesproken. We onderzoeken de mogelijkheid om te komen tot een meerjarig contract, eventueel in samenwerking met overige partners.

C.A.O.

VNG en bonden hebben vrijdagavond 14 mei een principeakkoord bereikt over een tweejarige Cao. De Cao biedt koopkrachtbehoud en werkzekerheid. Partijen leggen het akkoord met een positief advies voor aan hun achterban.

Werkgevers en werknemers onderkennen het belang van koopkrachtbehoud. Tegelijkertijd is sprake van een om meerdere redenen uiterst onzekere financiële situatie van de gemeenten. In dat licht zijn werkgevers en werknemers het volgende overeengekomen.

- De eindejaarsuitkering wordt in 2010 verhoogd met 0,5% (van 5% naar 5,5%).
- De bodem in de eindejaarsuitkering wordt met ingang van 2010 verhoogd van € 836,- naar € 1750,-.
- Per januari 2011 worden de salarissen met 0,5% verhoogd.
- In 2011 wordt de eindejaarsuitkering verder verhoogd met 0,5% (van 5,5% naar 6,0%).

De medewerkers ontvangen in 2010 twee eenmalige uitkeringen:

- De medewerkers ontvangen in 2010 een eenmalige uitkering van 0,5% van het jaarsalaris.

- De medewerkers ontvangen in 2010 een eenmalige uitkering van 1% van het jaarsalaris. Bovengenoemde uitkering van 1% wordt omgezet in een gelijkwaardige structurele looncomponent (salaris), tenzij gedurende de looptijd van deze Cao geen overeenstemming wordt bereikt over een nog op te stellen leidraad over de noodzakelijke veranderingen van de gemeentelijke organisatie in het licht van de kabinetsplannen en de financiële situatie van de sector. Uitgangspunten voor deze leidraad zijn: modernisering en flexibilisering, terugdringen van externen (boven op bestaande taakstellingen), terugdringen van de bureaucratiesering en, als taakstellingen leiden tot vermindering van formatieplaatsen, is begeleiden van werk naar werk uitgangspunt, zodat gedwongen werkloosheid wordt voorkomen.

Als gevolg van het op begrotingsbasis structureel doorwerken van de salarislasten kan als gevolg van het principeakkoord een aanpassing plaatsvinden in de gehanteerde percentages. De geraamde stijging voor zowel werkgevers- als werknemerslasten kan met 1% neerwaarts worden bijgesteld. Dit betekent een incidenteel voordeel van € 120.000 voor 2010.

Inkoop 2010

In het jaar 2009 zijn een aantal besparingen gerealiseerd die in het boekjaar 2010 vallen (Streekpost en leaseauto's). Inkoop maakt onderscheid tussen harde en zachte besparingen. Harde besparingen vindt men terug in het budget terwijl zachte besparingen extra kosten voorkomt (Bijv. tijdens een onderhandeling geen indexatie accepteren). Totale besparingen 2010 tot dusver € 225.000.

Inzicht in het leveranciersbestand is een belangrijk en vaak onderschat instrument. In 2008 kenden wij 990 leveranciers waar wij actief zaken mee hebben gedaan. In 2009 was er sprake van een daling naar 967 leveranciers. Middels aanbestedingen (europees of openbaar) komen er zo nu en dan via het marktmechanisme nieuwe leveranciers in ons bestand. Maar dit kan niet de oorzaak zijn van een dergelijk fors bestand waarvan in 2009 345 leveranciers onder de € 1.000 hebben gefactureerd. Wij zullen onze energie aanwenden om een geoptimaliseerd leveranciersbestand te verkrijgen.

Terreinen om leveranciersgroepen in te dikken zijn vooral de adviserende bedrijven, catering en onderhoud gebouwen. Vele tientallen bedrijven bewegen zich in het zelfde vakgebied.

Wij hebben binnen onze gemeente een aanbestedingsbeleid. Om medewerkers hier bewust van te laten zijn is begonnen met het introduceren van een inkoopmeldformulier voor alle uitgaven boven de € 10.000.

In 2010 wordt de opvolging meer bewaakt en vinden er periodieke besprekingen plaats met de grootste aanbesteders binnen onze organisatie. Het conformeren aan het huidig beleid is van essentieel belang om risico's op juridische aansprakelijkheid te minimaliseren en om maximaal te kunnen profiteren van een vrije markt.

Programma Integrale veiligheid

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	2.163.000	15.000
Product 580 Preventie		
Diverse brandweerbudgetten	16.000	
Product 581 Repressie		
Diverse brandweerbudgetten	-131.000	
Energie	-1.000	
Product 584 Preparatie		
Diverse brandweerbudgetten	65.000	
Totaal	2.112.000	15.000

ToelichtingProduct 580

In het verleden bleek dat de brandweer ten opzichte van de begroting altijd uit de pas liep. In het kader van de bezuinigingen en de discussie omtrent de brandweerpost Peize is vorig jaar een onderzoek gedaan naar de kostenstructuur van de brandweer. Geconstateerd is dat met de huidige bezetting de budgetten van de brandweer verhoogd moesten worden met € 277.000 . De voornaamste kostenposten die verhoogd moesten worden betreffen de budgetten voor opleidingen en de uren die gedeclareerd worden voor uitrukken en het draaien van oefeningen. Achteraf blijkt het bedrag van € 277.000 niet te kloppen. Hierin waren voor € 50.000 ook de kapitaallasten en de budgetten voor onderhoud meegenomen van het nieuw aan te schaffen materieel. Deze kosten worden automatisch doorberekend in de begroting vandaar dat de begroting met € 50.000 structureel naar beneden kan worden bijgesteld. Middels deze marap wordt de begroting van de brandweer nu definitief bijgesteld op basis van de huidige situatie met vier brandweerposten.

Product 581*Herverdeling brandweerbudgetten*

Zie toelichting bij product 580

Energie

Er is een overschrijding van € 215.000 op het totaal budget van energiebeheer. De redenen voor deze overschrijding zijn:

1. de ramingen 2010 zijn gebaseerd op voorschotnota's. Deze nota's zijn te laag ingeschat door Esseht waardoor er een verkeerd beeld is ontstaan van de jaarrekeningbedragen en er verkeerd begroot is (€ 110.000);
2. de stijging van de netwerkkosten (€ 20.000) ;
3. het gemeentehuis was qua energieverbruik veel lager begroot (€ 50.000); Zoals afgesproken ontvangt u medio juni van ons een brief met informatie over dit onderwerp.

4. de gymzaal Veenhuizen is na het tot stand komen van de begroting 2010 overgedragen en daardoor niet meegenomen in de begroting (€ 35.000)

Deze overschrijding van de energiekosten werkt ook door voor de schoolgebouwen. Bij het opzetten van de managementstructuur voor het openbaar basisonderwijs is ervoor gekozen exploitatie en onderhoud van de schoolgebouwen bij de gemeente te laten. De afspraak is gemaakt dat het openbaar onderwijs de vergoeding voor materiële exploitatiekosten afdraagt aan de gemeente. Jaarlijks is er sprake van meerkosten voor onderhoud en exploitatie van de gebouwen die de gemeente voor zijn rekening neemt. Voor de begroting 2010 was dit bedrag berekend op € 118.000,--. Hierop is een bezuiniging opgelegd van 50% te realiseren door het terugdringen van de kosten van energie en schoonmaak. Nu het nieuwe contract voor energie pas in 2011 in kan gaan kan de bezuiniging niet worden gerealiseerd.

Product 584

Betreft herverdeling brandweerbudgetten. Zie toelichting bij product 580

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering

Contractadministratie/aanbestedingen

Afhankelijk van verdere bestuurlijke besluitvorming staan voor 2010 en 2011 de onderstaande vervangingen op de rol

- Voor 2010 is de vervanging van het personeel/materieelvoertuig van de post Roden noodzakelijk (Bouwjaar 1989). Het programma van eisen is opgesteld. De offerte aanvraag kan overeenkomstig het gemeentelijk inkoop beleid naar leveranciers gezonden worden.
- Voor 2011 staat de vervanging van de tankautospuiter en bekleding voor de post Norg (bouwjaar 1996) op het programma.

Programma Beheer openbare ruimte

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	11.623.000	392.000
Product 760		
Gladheidsbestrijding	80.000	
Product 724 Openbare verlichting		
Energie	-8.000	
Product 738 Beheer/onderhoud begraafplaatsen		
Energie	-1.000	
Totaal	11.694.000	392.000

ToelichtingProduct 760

De kosten voor de gladheidsbestrijding zijn op de volgende posten overschreden:

-levering derden overschrijding € 80. 000

-manuren incl. overuren overschrijding € 53.000

De laatste bijstelling is verwerkt op het onderdeel algemene dekkingsmiddelen, product 161, kostenplaats personeel OW&A)

Overzicht van de winter: totaal 41 dagen sneeuwdek en het aantal vorstdagen lag dit jaar op ongeveer 75 stuks. Hierdoor moest er meer zout ingekocht worden en vaker gestrooid worden.

Product 724

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581.

Product 738

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581.

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering*Ombuigingen*

In 2010 is het bedrag voor wegenonderhoud eenmalig verlaagd met € 250.000. De afgelopen winter heeft zijn effect gehad op de toestand van de wegen. Mede daardoor is er minder budget beschikbaar voor wegenonderhoud. De budgetten wegenonderhoud van dit jaar en vorige jaren zijn bijna voor 100% weggezet in projecten en onderhoudswerken. Er is nog € 54.000 vrij te besteden. Daarvan is voor de helft een opdracht uitgezet voor het verhelpen van de vorstschade.

Nieuwe taken

Intern wordt volop gewerkt aan de actualisatie van het gemeentelijke beheers instrumentarium (GBI). Huidige projecten en plannen zorgen voor uitbreiding zonder dat daar geld voor gereserveerd is. Een aantal grote uitbreidingen (Roderveld IV, Lange Streeken II, Veldkampen) komen medio 2011 al in onderhoud. Deze areaaluitbreidingen zijn nog niet verdisconteerd in de

budgetten. Wij gaan er vanuit dat de kosten die voortvloeien uit areaaluitbreiding worden opgevangen door een hogere uitkering uit het gemeentefonds aangezien deze areaaluitbreiding zal leiden tot een stijging van het aantal inwoners en woningen.

GVP

In het kader van de Brede Doeluitkering Wegen is een bedrag ontvangen van € 625.000 waarbij gerekend was op € 364.000. Omdat Norg fase 2 veel duurder is uitgevallen is extra subsidie gevraagd en toegezegd. De hogere subsidie van € 261.000 kan volgens collegebesluit d.d. 8 september 2009 worden aangewend voor GVP maatregelen. Over een exacte invulling van de gelden wordt nog nader advies uitgebracht.

Programma Economische ontwikkeling

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	5.491.000	5.238.000
Product 414 Jaarmarkten		
Rodermarkt	20.000	
Energie	6.000	
Product 413 Weekmarkten		
Energie	6.000	
Totaal	5.523.000	5.238.000

Product 414*Rodermarkt*

Op grond van ervaringen in voorgaande jaren verwachten we een overschrijding van € 20.000 als gevolg van het:

1. niet bijstellen van de begroting ondanks toename kosten voor oa. verkeersregelaars, inzet rode Kruis, gebruik transformatoren, vervanging/aanschaf verkeersborden.
2. nog niet aanpassen van het markt-tarief voor 2010 omdat een kosten/batenanalyse nog niet gereed is. De uitkomsten worden naar verwachting voor de zomer gerapporteerd, zodat in november de tarieven voor 2011 te kunnen worden aangepast.

Energie

Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Product 413

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Programma Onderwijs

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	15.369.000	11.037.000
Product 530 Beheer/bestuur openbaar basisonderwijs		
Energie	86.000	
Product 532 Beheer/bestuur bijzonder basisonderwijs		
Overschrijding onderhoudsnorm	15.000	
Product 539 Huisvesting bijzonder voortgezet onderwijs		
Belastingen Ronerborg	10.000	
Product 540 Overige gemeenschappelijke kosten tbv onderwijs		
Subsidie sluitende aanpak voor vroegtijdige schoolverlaters	24.000	24.000
Product 534 Bestuur en beheer openbaar speciaal onderwijs		
Energie	-3.000	
Product 536 Bestuur en beheer openbaar voortgezet onderwijs		
Energie	3.000	
Product 544 Gymlokalen		
Energie	30.000	
Totaal	15.534.000	11.061.000

ToelichtingProduct 530

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Product 532

In de begroting was geen budget voor overschrijding van de onderhoudsnorm meer geraamd. Omdat de voorgenomen bezuiniging niet wordt gerealiseerd dient de raming van 2009 weer structureel te worden.

Product 539

Er is geen (structureel) budget voor de ozb geraamd voor dit onderdeel.

Product 540

Er is besloten samen te gaan werken met de provincie op diverse sociale terreinen in de periode 2009 t/m 2012. De samenwerking is bekrachtigd in een sociale alliantie, waarin de gezamenlijke sociale ambities van gemeente Noordenveld en de provincie staan voor deze vier jaren. Om de gezamenlijke ambities te realiseren wordt jaarlijks een uitvoeringsplan gemaakt. De provincie

heeft inmiddels medegedeeld dat in het kader van de bezuinigingen na 2012 geen middelen meer worden verstrekt.

Met de provincie is overeenstemming bereikt over samenwerking aan de volgende sociale ambities:

1. In 2012 kan ieder jeugdige en ouder antwoord krijgen op vragen over opvoeden en opgroeien in een volwaardig Centrum Jeugd en Gezin.
2. In 2012 kunnen alle jeugdigen (0-23 jaar) in Noordenveld zich optimaal ontwikkelen tot gezonde en zelfstandige burgers die volwaardig deelnemen aan de maatschappij.
3. In 2012 is de bereikbaarheid van het diensten- en voorzieningenniveau in de dorpen en wijken van Noordenveld verbeterd.
4. In 2012 zijn de mogelijkheden in Noordenveld om arbeid en zorg te combineren verbeterd. In 2012 kan iedereen in Noordenveld op passende wijze sporten en bewegen.
5. In 2012 is de breedtesport in Noordenveld significant versterkt door ondersteuning aan verenigingen.
6. In 2012 kan iedereen in Noordenveld prettig en veilig wonen door een versterkte sociale verbondenheid (van de bewoners onderling) in de wijken en dorpen.

Alle ambities hebben betrekking op bestaand beleid of beleid dat we al aan het ontwikkelen zijn. Er is ruim € 180.000 ontvangen van de provincie voor het uitvoeringsplan 2009. Om over het bedrag te kunnen beschikken is een cofinanciering noodzakelijk. De cofinanciering bestaat uit bestaande budgetten, omdat alle ambities betrekking hebben op bestaand beleid.

De gelden zijn verdeeld over diverse producten in de begroting. Zie hiervoor:

521 (ontwikkeling CJG)	€ 45.000
521 (brede taalontwikkeling)	€ 16.000
540 (vroegtijdige schoolverlaters)	€ 24.000
551 (sportstimulering)	€ 30.000

Product 534

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Product 536

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Product 544

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering

Contractenbeheer/aanbestedingen

Er is sprake van een aanbesteding voor de werken voor verbetering binnenklimaat scholen. Hier was geen rekening mee gehouden. Deze werken worden conform het inkoopbeleid aanbesteed.

Actualiteit

- De managementrapportage Openbaar Onderwijs is ontvangen. Een eerste scan levert een afwijking van de begroting op van negatief € 150.000,00. Nader onderzoek moet de oorzaken van deze afwijking aangeven. De gevolgen zijn budgettair neutraal aangezien de tekorten dan wel overschotten worden afgewikkeld via de onderwijsreserves.

- Het proces om te komen tot betere aansluiting onderwijsfinanciën met gemeentebegroting is afgerond. Dit heeft geresulteerd in vereenvoudiging van het rekeningschema en afspraken met de OnderwijsServiceGroep over aanlevering. De praktijk moet nu uitwijzen of de wijzigingen in de praktijk het beoogde resultaat opleveren.
- Wij willen de mogelijkheid onderzoeken om de overschrijfdignsregeling onderwijs eenmalig extern af te wikkelen. Inmiddels is er extern georiënteerd bij een bureau. De eerste offerte gaf aan: 300 uur werk, kosten € 35.000,00 ex BTW .

Verbetering binnenklimaat scholen

In november 2009 is besloten een aanvraag bij het Rijk in te dienen voor deelname aan de subsidieregeling verbetering binnenklimaat en energieverbruik schoolgebouwen.

Om aan de subsidievoorwaarden te voldoen is toen besloten hiervoor een gemeentelijke bijdrage beschikbaar te stellen van € 157.500.

Het Rijk heeft de aanvraag gehonoreerd en in februari is een eerste bijdrage toegekend van € 175.000.

Na de eerste ronde van toekenningen was nog niet het volledige subsidiebedrag toegekend. In mei is daarom nog een aanvullende bijdrage van € 22.000,- toegekend.

Het beschikbare budget wordt dus nu totaal € 354.500,-

Programma Sport

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	2.700.000	775.000
Product 551 Sportontwikkeling en –stimulering		
Subsidie sportstimulering	30.000	30.000
Product 554 Groene sportvelden en terreinen		
Bestrijding engerlingen	25.000	
Product 790 Hullen		
Energie	49.000	
Product 711 Overdekte sportaccommodaties		
Energie	-5.000	
Totaal	2.799.000	805.000

ToelichtingProduct 551

Betreft gelden sociale alliantie. Zie voor een toelichting product 540.

Product 554

Er ontstaat een overschrijding van € 25.000 op deze post in verband met de bestrijding van engerlingen.

Product 790

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Product 711

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering*Actualiteit*

Binnen de accommodaties is een voorzichtige trend waarneembaar dat er in brede zin sprake is van een afname van deelname aan (maatschappelijke) activiteiten. Ook “de sport” verkeert wat dat betreft in een onrustig vaarwater. Enerzijds is er sprake van een afname van leden en anderzijds een toename aan lasten. Gebleken is dat verenigingen meer dan ooit kritisch omgaan met het inhuren van uren binnen overdekte sportaccommodaties.

Vorenstaande is gebaseerd op waarneming en informele gesprekken met bestuurders en deelnemers. Cijfermatig kan op dit moment hierover nog geen onderbouwing plaats vinden.

De bedrijfsleiding binnen de Multifunctionele accommodaties verwacht echter dat het aantal uren dat wordt ingehuurd voor het seizoen 2010 – 2011 lager zal liggen dan het lopend seizoen.

Programma Cultuur

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	1.935.000	79.000
Product 440 Monumentenzorg		
Subsidie monumenten	18.000	18.000
Energie	2.000	
Product 511 Instituut voor Creatieve Ontwikkeling		
Energie	2.000	
Totaal	1.957.000	97.000

ToelichtingProduct 440*Subsidie monumenten*

Deze bijdrage betreft de compensatie over de jaren 2009 en 2010 voor de uitvoerende werkzaamheden die de gemeente verricht voor de provinciale (gebouwde) monumenten en is gebaseerd op het aantal provinciale monumenten per gemeente. Volgend jaar volgt wederom een bijdrage waarna het voor de Drentse gemeenten jaarlijks beschikbare bedrag alsmede de verdeelsleutel zullen worden geëvalueerd.

Energie

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Product 511

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Programma Recreatie en toerisme

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	1.096.000	406.000
Product 447 Gemeentelijke kampeertreinen		
Energie	2.000	
Totaal	1.098.000	406.000

ToelichtingProduct 447

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Programma Werk en inkomen

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	11.582.000	9.028.000
Product 522 Werk & inkomen		
Uitvoering WWB-inkomensdeel	200.000	
Totaal	11.782.000	9.028.000

ToelichtingProduct 522

Het saldotekort bij de ISD van € 200.000 komt voornamelijk door de daadwerkelijke uitkeringen (inkomensdeel). De overschrijding werkt structureel door. Wij hebben de tussentijdse rapportage voor u ter inzage gelegd.

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering*Novatec*

De effecten van de WSW zijn niet meegenomen in deze rapportage. De definitieve afrekening 2009 moet na ontvangst van de jaarrekeningen nog plaats vinden. Uit eerste berichten blijkt dat wij een substantieel hoger bedrag aan Novatec moeten afdragen dan waarmee rekening is gehouden. In de najaarsnota 2010 zullen wij u verder informeren over deze ontwikkeling en de financiële gevolgen, ook met betrekking tot het meerjarenperspectief, voor u vertalen.

Programma Zorg en welzijn

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	12.092.000	3.132.000
Product 519 Participatiebudget		
Educatie	-83.000	-83.000
Inburgering	11.000	90.000
Product 520 Sociaal cultureel werk algemeen		
Uitbreiding formatie stichting WIN	28.000	
Product 594 Geldelijke steun huisvesting gehandicapten		
Bijdragen	18.000	18.000
Product 521 Jeugdbeleid		
Centrum voor Jeugd en Gezin	592.800	595.400
Realiseren van brede taalontwikkeling 0-6 jarigen	16.100	16.100
Product 527 Jeugdgezondheidszorg – uniform deel		
Centrum voor Jeugd en Gezin	-42.900	-76.800
Product 528 Jeugdgezondheidszorg – maatwerk deel		
Centrum voor Jeugd en Gezin	3.700	
Product 529 Overige maatschappelijke begeleiding en advies		
Centrum voor Jeugd en Gezin	-35.000	
Product 791 Brinkhof		
Energie	5.000	
Product 516 Overige multifunctionele accommodaties		
Energie	5.000	
Totaal	12.610.700	3.691.700

ToelichtingProduct 519*Educatie*

Met ingang van 2010 ontvangt de gemeente 25% minder educatiemiddelen in het participatiebudget. De begroting wordt dienovereenkomstig gewijzigd. Het Alfa College heeft voor het educatie-aanbod voor 2010 rekening gehouden met deze korting.

Inburgering

In 2009 heeft het participatiebudget haar intrede gedaan. Met komst van het participatiebudget is de bekostiging hiervoor aangepast. Bij het opstellen van de begroting 2010 was niet duidelijk hoe

de bekostiging hiervan zou uitvallen. Nu blijkt dat bij onderdeel inburgering nieuwkomers geen rekening is gehouden met een rijksbijdrage. Naast de ontvangen rijksbijdrage blijken de daadwerkelijke lasten hoger uit te vallen.

Product 520

In 2009 waren middelen beschikbaar voor bekostiging ID-banen. Abusievelijk is deze subsidie niet in 2009 uitbetaald maar in 2010 en ook ten laste van dit boekjaar is gebracht. Gevolg is dat er een bedrag van € 28.000 in het rekeningresultaat 2009 is gevloeid en er nu een nadeel is in 2010.

Product 594

Jaarlijks worden bijdragen ontvangen van het ministerie voor de regeling geldelijke steun huisvesting gehandicapten. In 2009 is de totale uitstaande verplichting door het Rijk afgekocht. De middelen zijn op de balans verantwoord onder vooruitontvangsten. De (aflopende) doorbetalingen zullen in de komende jaren worden afgewikkeld. Voor 2010 wordt € 18.000 uitbetaald ten laste van de vooruitontvangen rijkssubsidie.

Product 521

Gelden sociale alliantie

Zie voor een toelichting product 540.

Centra Jeugd en Gezin

Vanuit het Rijk ontvangen wij met ingang van 2008 een Brede Doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU) ten behoeve van de jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning en afstemming jeugd en gezin alsmede ten behoeve van het realiseren van ten minste een centrum voor jeugd en gezin voor 2012. De uitkering vormt een aanvulling op de in het gemeentefonds aanwezige middelen ten behoeve van de taken op het gebied van de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Voor deze BDU middelen geldt dat de middelen besteed moeten worden aan activiteiten waarvoor ze bestemd zijn. Indien een gemeente minder heeft besteed dan is verleend, wordt de uitkering op dat lagere bedrag vastgesteld en moet er worden terugbetaald.

Voorloper van de BDU is de regeling specifieke uitkering (RSU). Tot en met 2007 ontving de gemeente voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen een specifieke uitkering (RSU JGZ). De uitgaven hiervoor waren tot en met 2007 lager dan de uitkering, het verschil is destijds gereserveerd en wordt aangewend voor de ongedekte kosten van het Jeugdpunt/CJG (voorjaarsnota 2007).

Naast de BDU en de RSU middelen zijn er door de provincie door middel van een sociale alliantie middelen beschikbaar gesteld voor de CJG ontwikkeling. De voorgenoemde ontwikkelingen waren tot op heden nog niet verwerkt in de begroting waardoor de begroting een vertekend beeld geeft. In de voorgestelde begrotingswijziging worden daarom bovenstaande ontwikkelingen verwerkt, en wordt de financiële vertaling doorgevoerd van reeds genomen (raads)besluiten. Hierdoor is de verantwoording m.b.t. de CJG ontwikkelingen transparanter en overzichtelijker en in lijn met de middelen die we vanuit het Rijk ontvangen. De wijziging is budgettair neutraal, er is geen uitzetting van de begroting.

Het verwerken van de lasten en baten (€ 518.600), naar aanleiding van voorgaande, in de begroting heeft geleid tot een herverdeling van bestaande budgetten op een aantal producten.

Product 527

Betreft CJG. Zie voor toelichting product 521

Product 528

Betreft CJG. Zie voor toelichting product 521

Product 529

Betreft CJG. Zie voor toelichting product 521

Product 791

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Product 516

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering

Ombuigingen

- Mantelzorgbeleid in voorbereiding binnen budgettair neutraal kader (toetsingskader).
- Wmo-vervoer. Het advies/eigen voorstel van het Wmo-platform is niet op tafel gekomen. De keuze zou kunnen zijn om de financiële tegemoetkoming te laten vervallen en alleen een taxipas te verstrekken.
- Elektronisch Kind Dossier. De middelen bestemd voor EKD zijn schaars. Dit is een wettelijke taak vanaf 2008. Onderzoek wordt gedaan naar een mogelijke oplossing.

Haalbaarheidsonderzoek mfa's

In 2008 is een krediet van € 20.000 beschikbaar gesteld voor het doen van een haalbaarheidsonderzoek van de mfa's in Veenhuizen en Rodersch. Via de gelden sociale alliantie is € 35.000 ontvangen waarmee het beschikbare krediet kan worden opgeplust. Tot nu toe is voor het project € 18.000 uitgegeven.

Programma Milieu

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	6.853.000	7.130.000
Product 451 Milieubeheer specifiek Millenniumgemeente	10.000	
Product 735 Onderhoud riolen Energie	31.000	
Product 762 Afvalverwijdering Energie	-1.000	
Totaal	6.893.000	7.130.000

ToelichtingProduct 451

De gemeente Noordenveld heeft besloten om millenniumgemeente te worden. Bij de begroting 2009 is hiervoor een budget beschikbaar gesteld gecombineerd met duurzaam ontwikkelen. In de raad van 24 februari jl is een aanvullend budget beschikbaar gesteld.

Het budget voor duurzame ontwikkeling moet gehandhaafd blijven omdat er verplichtingen zijn aangegaan met het Bureau Build Desk voor het opstellen van een beleidsplan duurzame ontwikkeling. Verder zijn in dit budget middelen opgenomen voor het realiseren van één of meer millenniumdoelen. Dat zal echter leiden tot problemen op het gebied van de beleidsplan duurzame ontwikkeling. Er is momenteel nog geen volledige dekking voor het raadsvoorstel gevonden. Dit betekent dat er aanvullende middelen beschikbaar moet worden gesteld als gevolg van het raadsbesluit. Het betreft een bedrag van € 10.000. Dit bedrag kan worden gedekt uit de algemene reserve.

Product 735

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Product 762

Betreft kosten energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering*Contractenbeheer/aanbestedingen*

Op korte termijn moeten de verwerkingsprijzen voor groenafval en hout opnieuw Europees worden aanbesteed

Overlaadperron

De inkomsten van het overlaadperron worden hoger, maar tegelijkertijd nemen de kosten voor het exploiteren van het overlaadperron fors toe. De oorzaak hiervan ligt bij het stijgen van de verwerkingskosten van de verschillende fracties, terwijl de prijs voor de burger de afgelopen jaren gelijk is gebleven. Dit is conform de in het verleden vastgestelde uitgangspunten van beleid. Een oorzaak is mogelijk ook afvaltoerisme. Wij willen aanvullend onderzoek doen naar deze ontwikkelingen.

Nieuwe taken

De inzameling van plasticafval is in maart van dit jaar begonnen. In de begroting was opgenomen dat er rekening moet worden gehouden met een negatief resultaat. Na de tweede inzamelingsronde ziet het er naar uit dat de inzameling van plastic kostendekkend is.

Programma Ruimtelijke ordening en volkhuysvesting		
--	--	--

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	25.932.000	22.817.000
Totaal	25.932.000	22.817.000

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering*Contractenbeheer/aanbestedingen*

Contractenbeheer is alleen van toepassing voor de inhuur van een specialistisch bureau voor het maken van bestemmingsplannen. Het gaat daarbij om specifieke plannen waar elke keer opnieuw offerte voor gevraagd wordt. Daarnaast zal er een contract worden gesloten voor de inhuur van externe ondersteuning ten behoeve van de vakgroep Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw. Dit wordt echter al bewaakt door de personeelsadministratie.

De slechte economische perspectieven hebben naast nadelen ook (tijdelijke) voordelen.

In een aantal aanbestedingen op het gebied van verkeer en vervoer heeft de werkhonger een gunstig aanbestedingsvoordeel teweeg gebracht. Deze middelen worden in overeenstemming met een daartoe genomen besluit van het college ingezet voor de financiering van het GVVP voor 2010/2011.

Ombuigingen

Er wordt een memo opgesteld die inzicht geeft in de consequenties bij het niet invullen van de vacature bij de vakgroep handhaving. Daarnaast zal er voor 1 augustus bekeken worden in hoeverre de leges voor de bijzondere procedures bij de vakgroep Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw kostendekkend zijn.

Nieuwe taken

De nieuwe uitdaging voor vele vakgroepen is gelegen in de komst van de omgevingsvergunning. Ter voorbereiding op de omgevingsvergunning zijn en worden de diverse processen aangepast en beter op elkaar afgestemd.

Nieuw beleid

In de aankomende periode zal er gewerkt gaan worden aan het opstellen van één of meerdere verplichte structuurvisie(s) voor het grondgebied van de gemeente Noordenveld. Voor het opstellen van één of meerdere structuurvisie hebben wij personele en financiële middelen nodig.

Actualiteit

Het opstellen van het bestemmingsplan Buitengebied is een lang traject geweest. Momenteel zijn we bezig met de afrondende werkzaamheden. Het voorontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Bij de ter inzage legging zijn nog enkele op- en aanmerkingen gemaakt welke momenteel worden verwerkt. Het is de bedoeling om het uiteindelijke ontwerp dit jaar ter inzage te leggen. Dan beginnen de wettelijke termijnen te lopen. De inspraak- en overlegreacties en de zienswijzen dienen vervolgens verwerkt te worden. Daarna kan het bestemmingsplan worden vastgesteld.

Er moeten op korte termijn nog verscheidene bestemmingsplannen worden geactualiseerd, bv bestemmingsplan Veenhuizen. Er zijn hebben gesprekken met diverse bureaus plaatsgevonden en momenteel worden de verschillende offertes tegen elkaar afgewogen. In mei zal de opdracht verstrekt worden. Het opstellen van het bestemmingsplan Veenhuizen zal circa € 35.000 gaan kosten (inclusief onderzoek). Het resterende budget zal worden ingezet voor externe ondersteuning bij de actualisering van andere bestemmingsplannen. Indien er een MER moet worden opgesteld zullen de kosten € 70.000 bedragen

Voor wat betreft de grondexploitaties wordt gemeld dat naar aanleiding van de vorige MARAP momenteel wordt gewerkt aan een bijstelling/herziening van de werkwijze rond de actualisering van de grondexploitaties. Naar het zich laat aanzien zal een en ander in de loop van dit jaar verder zijn beslag krijgen. De achterstand in de herziening van de exploitaties en daarmee ook het beter kunnen bepalen van de risico's blijft een punt van zorg.

In zijn algemeenheid kan nog worden opgemerkt dat de exploitaties van de nieuwe uitleglocaties op dit moment te lijden hebben onder de economische recessie. Door hier strak de vinger aan de pols te houden waar het gaat om een vergelijk tussen aannames (exploitatie) en werkelijkheid (aanbestedingen) worden mogelijke tegenvallers in een zo vroeg mogelijk stadium onderkend en gerapporteerd.

Projecten binnen Gebiedsontwikkeling die leiden tot extra inkomsten voor onszelf gaan voor op die projecten waarbij dat niet of nauwelijks het geval is.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Omschrijving	Lasten	Baten
Saldo	-115.000	35.356.300
Product 162 Saldo kostenplaatsen		
<i>Diverse kostenplaatsen</i>		
Salarislasten	-120.000	
<i>Kostenplaats automatisering</i>		
Noot-E	50.000	
Vooruitbetaalde posten	30.000	
<i>Kostenplaats rente en afschrijving</i>		
Aanslag en betaaltermijnen	35.000	
<i>Kostenplaats administratie en algemeen beheer</i>		
Opnieuw aanbesteden multifunctionals	15.000	
<i>Kostenplaats huisvesting</i>		
Opnieuw aanbesteden schoonmaak	28.000	
Energie	50.000	
<i>Kostenplaats afdeling Ruimte & Samenleving</i>		
Abonnementen	10.000	
<i>Kostenplaats Openbare Werken & Accommodaties</i>		
Overuren gladheidsbestrijding	53.000	
Energie werkplaatsen	16.000	
Betaaltermijnen (raming tijdsbesteding)	30.000	
Product 155 Deelnemingen		
Dividend BNG		31.000
Totaal	82.000	35.387.300

Toelichting

Product 162

Diverse kostenplaatsen (afdelingen)

VNG en bonden hebben vrijdagavond 14 mei een principeakkoord bereikt over een tweejarige Cao. De Cao biedt koopkrachtbehoud en werkzekerheid. Partijen leggen het akkoord met een positief advies voor aan hun achterban.

Als gevolg van het op begrotingsbasis structureel doorwerken van de salarislasten kan als gevolg van het principeakkoord een aanpassing plaatsvinden in de gehanteerde percentages. De geraamde stijging voor zowel werkgevers- als werknemerslasten kan met 1% neerwaarts worden bijgesteld. Dit betekent een incidenteel voordeel van € 120.000.

Kostenplaats automatisering

Noot-E: zie hiervoor de toelichting onder product 240.

Vermeld bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserve (opgenomen onder mutatie reserves)

Vooruitbetaalde posten: correctie van vooruitbetaalde bedragen naar de balans speelt vanaf mei / juni van 2010. Facturen die we tot op heden ontvangen hebben betrekking op het volledige jaar 2010.

Kostenplaats rente en afschrijving

Aanslag en betaaltermijnen: wordt niet gerealiseerd in 2010. De voorbereidende werkzaamheden om eerder op te leggen en te innen lopen.

Kostenplaats administratie en algemeen beheer

Het opnieuw aanbesteden van de multifunctionals heeft achterstand opgelopen doordat eerst een print/kopieerplan is ontwikkeld en een marktverkenning opgesteld via BGC. Deze stap is noodzakelijk om besparingen te realiseren en om draagvlak te krijgen van de organisatie. Eveneens dient (redelijk onverwachts) rekening te worden gehouden met een levertijd van de machines aangezien de leveranciers hun kosten drukken in een overspannen markt als gevolg van o.a. voorraadreducties.

Kostenplaats huisvesting

Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuw bestek voor de schoonmaak.

Energie: zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Kostenplaats Ruimte & Samenleving

De bezuiniging op de post abonnementen van € 10.000 zal niet worden gehaald in verband met de opzegtermijnen.

Kostenplaats Openbare Werken en Accommodaties

Overuren gladheidsbestrijding: zie voor een toelichting programma BOR, product 760.

Betreft energie. Zie toelichting bij programma Integrale Veiligheid, product 581

Betaaltermijnen

In de bijlage bij de begroting 2010 is een bedrag opgenomen van € 200.000 in verband met de invoer van de aanpassingen van de betaaltermijnen. 819 leveranciers zijn in totaal

aangeschreven. Daarvan hebben 146 leveranciers positief gereageerd. 113 leveranciers verwezen naar lopende overeenkomsten of verkoopvoorwaarden. Deze respecteren wij uiteraard. Van 560 leveranciers is geen reactie ontvangen. Financieel betekent het bovenstaande dat er momenteel een besparing is gerealiseerd van € 129.000 (voor BTW aftrek). In de loop van dit jaar verwachten wij nog een verder toename van € 41.000 als gevolg van het verlopen van contracten etc. Daarmee komt de totale vermoedelijke ombuiging op structureel € 170.000. Daarnaast is vorig jaar het project *indexatiestop* ingezet. Dit betekent dat de gemeente niet alle vanuit de leveranciers opgelegde indexaties zonder meer accepteert. Dit heeft ertoe geleid dat door actief optreden voorkomen is dat de gemeentelijke exploitatie met € 55.000 is uitgezet.

Product 155

Van de BNG is onlangs bericht ontvangen dat de dividenduitkering 2009, welke in het begrotingsjaar 2010 wordt verantwoord, uitkomt op € 76.000. In de primitieve begroting is nog rekening gehouden met een opbrengst van € 45.000.

Overige zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering

Rente-ontwikkeling

De rentetarieven bevinden zich sinds een behoorlijk aantal jaren op een laag niveau. Op dit moment is zelfs sprake van historisch lage tarieven. De rente voor kasgeld bedraagt 0,5 à 1% en voor vaste geldleningen met een rentevaste periode van 25 jaar ruim 4%.

In de ontwerpbegroting 2010 is voor rente over het financieringstekort (een raming opgenomen van € 1.092.000. Bij de behandeling van de begroting is dit bedrag gelet op de renteontwikkelingen verlaagd met € 50.000.

In het financieringstekort is in februari jl. gedeeltelijk voorzien door het aantrekken van een vaste geldlening van € 7,5 miljoen. De rente over deze lening bedraagt over een vaste periode van 25 jaar 4,225%. Medio dit jaar zal naar verwachting weer een vaste geldlening moeten worden opgenomen. Dit gelet op de ontwikkeling van het financieringstekort en verwachte rentestijging in het tweede halfjaar van 2010.

Gelet op het financieringstekort, de verwachte rentestijging alsmede verlaging van het rentebudget bij de behandeling van de begroting wordt voorgesteld het huidige budget niet te wijzigen. Bij de behandeling van de najaarsnota 2010 zal worden gezien in hoeverre bijstelling dan mogelijk is.

Na verwerking van de mutaties op de programma's en de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is het saldo als volgt:

Recapitulatie

Omschrijving			Saldo
<i>Programma's:</i>			
Burger en bestuur	6.428.800	1.476.000	4.952.800
Integrale veiligheid	2.112.000	15.000	2.097.000
Beheer openbare ruimte	11.694.000	392.000	11.302.000
Economische ontwikkeling	5.523.000	5.238.000	285.000
Onderwijs	15.534.000	11.061.000	4.473.000
Sport	2.799.000	805.000	1.994.000
Cultuur	1.957.000	97.000	1.860.000
Recreatie en toerisme	1.098.000	406.000	692.000
Werk en inkomen	11.782.000	9.028.000	2.754.000
Zorg en welzijn	12.610.700	3.691.700	8.919.000
Milieubeheer	6.893.000	7.130.000	-237.000
RO en volkshuisvesting	25.932.000	22.817.000	3.115.000
Sub-totaal programma's			42.206.800
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>			
Lokale heffingen			-4.730.300
Algemene uitkering			-27.894.000
Dividend			-222.000
Saldo financieringsfunctie			-2.541.000
Overige			82.000
			6.901.500
<i>Onvoorzien</i>			89.000
Resultaat voor bestemming			6.990.500
Mutaties reserves en voorzieningen			-6.737.800
Resultaat na bestemming (nadelig)			252.700

Specificatie:

Vrije budgetruimte	€	125.700	N
Eenmalig	"	228.000	N
Vervangingsinvesteringen	"	101.000	V
Resultaat na bestemming	€	252.700	N

Alle verdere besluitvorming in 2010, met het karakter van een uitgave, ook die ten aanzien van de vervangingsinvesteringen, zullen eveneens leiden tot een hoger tekort.

Hoofdstuk 3 Financiële ontwikkelingen meerjarenperspectief

In hoofdstuk 2 hebben wij uiteengezet hoe de mutaties tot nu toe in 2010 tot stand zijn gekomen. Aan de hand van de actualisatie kijken we of er dit met betrekking tot het meerjarenperspectief gevolgen heeft.

Meerjarenraming 2011-2013

Uitgangspunt is de meerjarenraming zoals opgenomen in de begroting 2010.

	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
Primitief tekort	€ 2.096.000	€ 2.272.000	€ 2.372.000	€ 2.350.000
Bij:				
Vaste salariskosten	“	78.000	“	135.000
Overige werknemers/ Werkgeverslasten	“	70.000	“	140.000
Prijsinflatie	“	75.000	“	150.000
Brandweerbudgetten	“	26.000	“	-123.000
IHP	“	74.000	“	420.000
Novatec				“
ISD		“	62.000	“
Totaal	€ 2.096.000	€ 2.657.000	€ 3.156.000	€ 3.312.000

Dekkingsmiddelen:

Generieke voorstellen	€ 685.000	€ 655.000	€ 1.123.000	€ 1.185.000
A voorstellen	“ 666.200	“ 846.100	“ 847.100	“ 847.900
B voorstellen	“ 661.000	“ 828.300	“ 863.300	“ 863.300

Belastingvoorstellen:

Onroerende- Zaakbelastingen	“ 60.000	“ 180.000	“ 300.000	“ 420.000
Toeristenbelasting	“ 10.000	“ 20.000	“ 20.000	“ 20.000
Forensenbelasting	“ 2.800	“ 5.600	“ 8.400	“ 11.200
Lijkbezorgingsrechten	“ 3.300	“ 6.600	“ 9.900	“ 13.200
Marktgeden	“ 700	“ 1.400	“ 2.100	“ 2.800
Overige leges, retributies, huren	“ 26.200	“ 28.400	“ 30.600	“ 32.800
Saldi 2010-2013	€ 19.200	€ -85.600	€ 48.400	€ 84.200

Ombuigingen 2010

In de programmabegroting 2010 hebben wij u naar onze mening een afgewogen set van maatregelen aangeboden die ons in staat hebben gesteld de gemeenteraad een sluitende begroting en meerjarenbegroting aan te bieden.

De oorspronkelijke tekorten 2010 € 2.096.000 oplopend tot € 3.312.000 in 2013 zijn daarmee omgebogen tot een overschot in 2010 van ruim € 19.200 oplopend tot € 84.200 in 2013. Alleen voor 2011 is een tekort voorzien van ruim € 85.600.

De gevolgen van de bestuursrapportages worden vervolgens geprojecteerd op deze laatst bekende stand in meerjarenperspectief.

Vrije budgetruimte in meerjarenperspectief

	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
Begroting (na raad 26 mei 2010) *)	€ 20.300	€ -85.600	€ 48.400	€ 84.200
<i>1^e bestuursrapportage 2010:</i>				
-betaaltermijnen	“ -30.000	“ -30.000	“ -30.000	“ -30.000
-Rodermarkt	“ -20.000	“ -20.000	“ -20.000	“ -20.000
-participatiebudget	“ 79.000	“ 79.000	“ 79.000	“ 79.000
-wwb-inkomensdeel	“ -200.000	“ -138.000	“ -138.000	“ -138.000
-overschrijdingsregeling	“ -15.000	“ -15.000	“ -15.000	“ -15.000
-ozb Ronerborg	“ -10.000	“ -10.000	“ -10.000	“ -10.000
-brandweerbudgetten	“ 50.000	“ 24.000	“ 173.000	“ 220.000
<i>Effecten bezuinigingsvoorstellen 2010:</i>				
-energie		“ -120.000	“ -120.000	“ -120.000
<i>Effecten bestuurprogramma:</i>				
Verlaging ozb-verhoging		“ -60.000	“ -120.000	“ -180.000
Tekorten 2010-2013	€ -125.700	€ -375.600	€ -152.600	€ -129.800

*) saldo 2010 wijkt af van het in de begroting 2010 vermelde begrotingsoverschot van € 19.200. Bij amendement is tijdens de begrotingsbehandeling besloten de hondenbelasting te indexeren. De opbrengst van € 1.100 is toegevoegd aan het begrotingssaldo waarmee deze op € 20.300 uitkomt.

Uit het overzicht blijkt dat het oorspronkelijk tekort in 2011 zoals opgenomen in het meerjarenperspectief 2010-2013 is opgelopen van € 85.600 naar € 375.600. Dit bedrag kan oplopen afhankelijk van ondermeer de discussie over de gemeentelijke bijdrage in de regiovisie. Momenteel worden deze kosten geactiveerd. Gelet op de onzekere situatie van de woningmarkt en de gevolgen daarvan voor het IGS is het wellicht aan te bevelen om de genoemde bijdrage niet meer te activeren, maar deze ten laste te laten komen van de gemeentelijke exploitatie.

Toelichting*WWB-inkomensdeel*

In hoofdstuk 2 hebben wij een structurele toename van de uitgaven ISD opgenomen van € 200.000. In het meerjarenperspectief was al rekening gehouden met een stijging van € 62.000.

Brandweerbudgetten

De in hoofdstuk 2 opgenomen meevaller met betrekking tot de uitgaven brandweer werken structureel door. In meerjarenperspectief was een toename geraamd van resp. € 26.000 in 2011 en een afname van resp. € 123.000 en € 170.000 in 2012 en 2013.

Energie

Wij hebben in hoofdstuk 2 aangegeven dat er van uit wordt gegaan dat de incidentele stijging van € 215.000 zal worden opgevangen door het afsluiten van nieuwe contracten. Wij achten het niet reëel om daarenboven nog de aangekondigde ombuiging te kunnen realiseren.

Verlaging ozb-verhoging

In het meerjarenperspectief is vanaf de jaarschijf 2011 rekening gehouden met een eenmalige extra OZB stijging van 1,5%. In het bestuursakkoord wordt uitgegaan van een maximale stijging

die niet hoger zal dan trendmatig(=inflatie). Wij gaan ervan uit dat de inflatie in 2011 ongeveer 1,5% zal bedragen. Om die reden is de verhoging beperkt tot 1,5%.

Voorstel uniformering toeristenbelasting 2011-2014

In 2000 is door het Recreatieschap Drenthe een rapport uitgebracht over de toeristenbelasting in Drenthe met daarin het voorstel om met ingang van 2002 tot een uniformering van het tarief en de heffingsgrondslag van deze belasting te komen in Drenthe. Hoewel de toeristenbelasting vanzelfsprekend een onderdeel uitmaakt van het autonome beleidsveld van de gemeenten, heeft het merendeel van de Drentse gemeenten zich geconformeerd aan het voorstel om voor 2002 te komen tot een tarief van € 0,50 per persoon per overnachting. Vervolgens werd in de periode 2003 tot 2006 een jaarlijkse verhoging van € 0,05 cent voorgesteld, zodat sprake zou zijn van een zoveel mogelijk uniform tarief in Drenthe. Negen van de 12 gemeenten (waaronder Noordenveld) hebben dit advies destijds opgevolgd. Aansluitend hierop werd in 2006 aan de gemeenten geadviseerd om met ingang van 2008 tot en met 2011 te komen tot een vaste trendmatige verhoging van het tarief toeristenbelasting met wederom € 0,05 per jaar. Tien van de binnen het Recreatieschap Drenthe participerende gemeenten (waaronder Noordenveld) volgden dit advies op. Hiermee kunnen we vaststellen dat een redelijk uniform systeem van toeristenbelasting in Drenthe van de grond is gekomen. Alleen Westerveld en Coevorden hanteren een ander (hoger) tarief.

Thans ligt er een advies van het Recreatieschap Drenthe voor de periode 2011-2014. Het voorstel is om de tarieven tot en met 2013 jaarlijks met € 0,05 te verhogen tot € 1,00 in 2013 en voor 2014 te bevriezen op het niveau van € 1,00. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat in de meesten gemeenten wordt voorgesteld het advies over te nemen.

Wij stellen u voor het advies van het Recreatieschap Drenthe over te nemen. Het is wenselijk dat besluitvorming in juni 2010 plaatsvindt. We kunnen de ondernemers dan tijdig informeren, zodat zij hiermee in hun berichtgeving voor 2011 via folders, brochures en website rekening kunnen houden.

Maatregelen

Onder de algemene dekkingsmiddelen zijn naast de generieke voostellen ook voorstellen opgenomen die de bedrijfsvoering/voorzieningenniveau niet raken (de A voorstellen) en voorstellen die de bedrijfsvoering /voorzieningenniveau wel raken (B voorstellen). Daarnaast is er nog een categorie bezuinigingsvoorstellen die nog nader onderzocht moeten worden. De opdracht tot onderzoek is uitgezet in de organisatie en in augustus 2010 worden de resultaten verwacht. Dit is ruimschoots voor de vaststellingen van de begroting 2011, zodat dit onderdeel kunnen uitmaken van de beraadslagingen daarover. In verband met de bestuurswisselingen in het voorjaar is de lijst geschoond van politiek gevoelige onderwerpen. Deze onderwerpen kunnen deel uitmaken van de aangekondigde kerntakendiscussie. Bedacht moet worden dat deze laatst genoemde discussie een antwoord moet gaan geven op de vraag hoe wij in 2012 en volgende jaren het hoofd financieel boven water kunnen houden.

In de bijlage behorende bij de begroting 2010 hebben wij de voortgang van de ombuigingen weergegeven. Daarbij zijn niet alle suggesties overgenomen. Het restant van deze ombuigingen (€ 308.600) kan onderdeel worden van de discussie om de begroting 2011 structureel sluitend te krijgen. Het gaat hierbij om de volgende buffers:

Generieke maatregelen	€ 52.500
A voorstellen	€ 5.000
B voorstellen	€ 251.100

Stringent begrotingsbeleid kan inhouden dat vanaf 2010 in uiterste noodzaak jaarlijkse budgetten die niet zijn gebruikt worden overgeheveld.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De maartcirculaire van de fondsbeheerders heeft geen nieuwe inzichten gegeven behalve ten overvloede wellicht de waarschuwende opmerking van de staatsecretaris, zoals deze in de inleiding is opgenomen. Vanuit het rijk is voorlopig geen relevante informatie te verwachten. Van de mei circulaire, die traditiegetrouw in juni wordt ontvangen kan hetzelfde worden verwacht. De eerstvolgende is de septembercirculaire waarin traditiegetrouw de uitkomsten van Prinsjesdag worden opgenomen. Afhankelijk van de snelheid waarin een nieuw kabinet wordt gevormd zou dit de eerste circulaire kunnen zijn die mogelijk informatie kan geven over de verwachtingen in meerjarig perspectief.

Heffingen en tarieven

Voor de niet kostendekkende tarieven over 2011 gaan wij vooralsnog uit van een reële stijging van 1,5%. Dit geldt niet voor de tarieven voor de brede rioolheffing en de afvalverwijdering. Deze zullen kostendekkend aan u worden aangeboden. Tenslotte zullen wij de effecten van de mutaties op de waarde van onroerend goed verwerken in een nominale tariefstijging van de OZB. Uitgangspunt blijft dat de opbrengst van 2010, voor toepassing van een nominale stijging, gelijk moet zijn aan de opbrengst van het voorgaande jaar.

Toezicht provincie

De provincie Drenthe heeft op 29 april 2010 een begrotingscirculaire toegezonden ten behoeve van de begroting 2011 en de meerjarenraming 2012-2014 waarin een aantal onderwerpen met betrekking tot het financieel toezicht zijn opgenomen. Deze onderwerpen hebben wij in het kort samengevat.

Criteria repressief toezicht in 2011

De uitgangspunten om voor het begrotingsjaar 2011 voor het repressieve toezicht in aanmerking te komen zijn:

- 1. de begroting voor het jaar 2011 dient, naar ons oordeel, in evenwicht te zijn of als dat niet het geval is dient de meerjarenraming aannemelijk te maken dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht;*
- 2. de rekening over het jaar 2009 dient in evenwicht te zijn. Indien de jaarrekening niet in evenwicht is, kan dat, afhankelijk van de aard van het tekort, van invloed zijn bij de bepaling van het toezichtregime;*
- 3. de vastgestelde rekening over het jaar 2009 en de begroting voor het jaar 2011 dienen tijdig, respectievelijk voor 15 juli en 15 november 2010, aan de provincie te zijn gezonden.*

Met het hiervoor genoemde evenwicht bedoelt de provincie 'materieel evenwicht'. Hiervan is sprake als, op basis van het bestaande beleid en het aanvaarde nieuwe beleid, de structurele lasten tenminste worden gedekt door structurele baten. Incidentele lasten mogen worden gedekt door incidentele baten. Daarbij dienen de ramingen uiteraard volledig en reëel te zijn.

Gevolgen ontbreken materieel evenwicht

Artikel 203, lid 1, van de Gemeentewet bepaalt dat de begroting van het eerstvolgende begrotingsjaar evenals de daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen de goedkeuring van de provincie behoeven als naar hun oordeel de begroting niet in evenwicht is, en volgens de meerjarenraming niet aannemelijk is dat in de eerstvolgende jaren een evenwicht tot stand zal worden gebracht.

Dit betekent onder meer dat als sprake is van begrotingstekorten in de jaren 2011 t/m 2013, maar de begroting in het jaar 2014 naar het oordeel van de provincie wel materieel in evenwicht is, dit toch terughoudend (repressief) toezicht tot gevolg kan hebben. Voorwaarde hiervoor is dat het ontstane incidentele tekort over de jaren 2011 t/m 2013 kan worden gedekt door te beschikken over de algemene reserve van de gemeente.

Is echter ook in het jaar 2014 sprake van een materieel niet in evenwicht zijnde begroting, dan is dit aanleiding voor het instellen van preventief toezicht voor het begrotingsjaar 2011. Het gevolg hiervan is dat de begroting en de begrotingswijzigingen die betrekking hebben op 2011 de goedkeuring van de provincie behoeven, voordat tot uitvoering daarvan kan worden overgegaan.

Stelposten bezuinigingsmaatregelen/taakstellingen.

Veel gemeenten hebben de meerjarenraming 2011 tot en met 2013 van de begroting 2010 sluitend gemaakt met stelposten bezuinigingsmaatregelen c.q. taakstellingen.

Hieronder geven wij aan op welke wijze de provincie als toezichthouder met deze stelposten omgaan.

Een gemeente valt onder het repressieve toezicht als de begroting voor het eerstvolgende jaar naar ons oordeel materieel in evenwicht is. Een belangrijke voorwaarde daarbij is dat de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Heeft een gemeente een stelpost bezuinigingsmaatregelen in de begroting voor het eerstvolgende jaar opgenomen waaraan geen of onvoldoende invulling is gegeven, dan brengt de provincie deze post in mindering op de structurele budgettaire ruimte. Heeft deze correctie tot gevolg dat een structureel begrotingstekort ontstaat, dan kan dit een reden zijn voor preventief toezicht.

Vertoont de begroting voor het eerstvolgende jaar een structureel tekort, dan kan de gemeente toch voor het repressieve toezicht in aanmerking komen als de gemeente aannemelijk maakt dat uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming materieel evenwicht tot stand zal worden gebracht. Uitkomsten van eerdere meerjarenramingen betreft de provincie bij haar oordeel. Ook bij deze toets kort de provincie stelposten bezuinigingsmaatregelen waaraan geen of onvoldoende invulling is gegeven op de budgettaire ruimte.

Voor een positief oordeel is het noodzakelijk dat de gemeenteraad, als hoogste bestuursorgaan van de gemeente, een uitspraak doet over de invulling van deze bezuinigingsmaatregelen. Daarbij dienen de te treffen bezuinigingsmaatregelen zoveel mogelijk op programmaniveau te worden ingevuld. Verder dient het proces dat bij het concretiseren van de bezuinigingsmaatregelen wordt gevolgd vast te liggen.

Het adequaat en op tijd realiseren van de bezuinigingen is temeer noodzakelijk nu de kans groot is dat de al geplande bezuinigingsoperaties niet de laatste zullen zijn. Dit gelet op het negatieve scenario dat wordt geschetst als het gaat over de toekomstige ontwikkeling van het gemeentefonds.

Ervaringen opgedaan met eerdere bezuinigingsoperaties kunnen in het oordeel van de provincie meewegen. Met andere woorden: er moet sprake zijn van een reëel perspectief, waarbij de financiële gevolgen van maatregelen die tot een herstel van het evenwicht moeten leiden (bijvoorbeeld tariefsverhogingen), met concrete voornemens van de gemeenteraad zijn onderbouwd.

Grondexploitatie en economische crisis

Tot slot vraagt de provincie uw bijzondere aandacht voor de gevolgen van de economische crisis voor de resultaten van de grondexploitatie. Zoals verwacht is in 2009 gebleken dat veel gemeenten te maken hebben gehad met stagnerende grondverkopen. Het ziet er niet naar uit dat die situatie op korte termijn zal veranderen. Het monitoren en het tijdig actualiseren van de grondexploitatie, en het zo nodig nemen van maatregelen is in dat verband van groot belang. De demografische ontwikkeling dient hierbij uiteraard ook te worden betrokken. De provincie constateert dat een aantal gemeenten vastgestelde bestemmingsplannen heeft waarvan de capaciteit aan bouwgrond voor woningen, bedrijfsterreinen of kantorenlocaties de planning van de behoefte daaraan overtreft. In die situaties wordt geadviseerd in ieder geval verantwoord om te gaan met het ontwikkelen van nieuwe locaties en extra aandacht te besteden aan het beperken van de financiële risico's bij de uitvoering van vastgestelde plannen.

Hoofdstuk 4 Beleidsvoornemens 2011

De voornemens in dit hoofdstuk zijn indicatief en leiden niet tot besluitvorming in deze bestuursrapportage. Daarnaast kunnen in de loop van 2010 nog aanvullende voorstellen worden aangedragen. De onderdelen van dit hoofdstuk worden, tezamen met eventuele aanvullende voorstellen, overgenomen in de programmabegroting 2011. Tijdens de behandeling daarvan vindt ook de besluitvorming plaats.

Alvorens in te gaan op de beleidsvoornemens van 2011 willen we de toetsingkaders in herinnering brengen die met ingang van de begroting 2010 zijn vastgesteld.

Om de begroting en de werkdruk beheersbaar te houden heeft het college een aantal uitgangspunten vastgelegd. Daarmee wordt duidelijkheid geschapen voor onze externe relaties en de eigen organisatie. We zetten ze voor u op een rijtje:

- Nieuwe taken die door rijksregelgeving bij de gemeente terechtkomen worden uitsluitend bekostigd uit de daarvoor beschikbaar komende extra middelen. Zonder extra geld geen extra taken. Het ambitieniveau is passend bij de rijksvergoeding.
- Nieuw beleid op basis van eigen prioriteiten wordt eerst dan opgepakt wanneer er middelen worden gevonden in de lopende begroting. Daarbij geldt het adagium dat je datgene wat je niet hebt, minder mist dat datgene dat je al wel hebt.
- Projecten in de sfeer van gebiedsontwikkeling die leiden tot extra inkomsten voor de gemeente zelf gaan voor op die projecten waarbij dat niet of nauwelijks het geval is.
- Werkzaamheden aan beleidsontwikkelingen die niet absoluut noodzakelijk zijn worden stilgelegd. Met plannen en nota's die verwachtingen oproepen die niet of moeizaam kunnen worden waargemaakt wordt zeer terughoudend omgegaan. Concreet betekent onder meer dat de al vastgestelde nota's binnen de bestaande budgetten tot uitvoering worden gebracht. Voor het overige zal uiterst terughoudend worden omgegaan met het ontwikkelen van nieuw beleid.
- De opbrengst van de aandelen van Essent wordt niet gebruikt voor eenmalige uitgaven, maar toegevoegd aan de algemene reserve waarbij de renteopbrengst als dekkingsmiddel wordt gebruikt.

Daarnaast is onlangs het bestuursprogramma 2010-2014 "Samen de schouders er onder" vastgesteld. De financiële kaders stellen wij in dezelfde lijn:

Het bestuursprogramma kent met betrekking tot de gemeentelijke financiën het volgende uitgangspunt: "Geld dat je niet hebt, kun je niet uitgeven".

Bezuinigingen zullen de komende jaren onontkoombaar zijn, hoewel de exacte taakstelling vanuit het Rijk op dit moment nog onduidelijk is. Afhankelijk van toekomstig kabinetsbeleid kunnen wij genoodzaakt zijn om het financiële beleid tussentijds aan te passen.

De onderstaande fasering wordt vervolgens toegepast:

- We kunnen en moeten starten met de uitwerking van het KplusV rapport. Hierbij merken wij op dat de kosten voor de baten uitgaan; er moeten middelen beschikbaar worden gesteld om de aanbevelingen te kunnen uitwerken. Uitvoering van dit rapport zal niet voldoende zijn om de bezuinigingen te halen.

- Dit betekent dat we op korte termijn een kerntakendiscussie gaan voeren.
- Vervolgens zullen we zeer kritisch naar investeringen en projecten kijken. Deze beoordelen we op noodzaak, haalbaarheid en betaalbaarheid.
- Verder kijken we naar het fysieke domein. Ook hier zal waarschijnlijk in de toekomst niet alles kunnen wat we graag willen.
- Voor nieuw beleid is alleen ruimte wanneer er oud beleid wordt ingeleverd.
- Alleen wanneer bezuinigingen op de bedrijfsvoering, de investeringen en projecten en het fysieke domein niet toereikend zijn, kunnen we denken aan een meer dan trendmatige verhoging van de Onroerende zaakbelasting (OZB). Dit zal tot het uiterste beperkt worden.
- Wanneer voorgaande maatregelen niet toereikend zijn, zullen in het uiterste geval bezuinigingen in het sociale domein noodzakelijk zijn. Uitgangspunt is dat op het minimabeleid en de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) niet zal worden bezuinigd.
- In principe moeten leges, de rioolbelasting en de afvalstoffenheffing kostendekkend zijn. De hoogte van de grafrechten mogen het de burgers niet onmogelijk maken om voor begraven te kiezen in plaats van cremieren. De eerder vastgestelde kostendekking van 75 procent geldt daarbij als randvoorwaarde.
- Binnen de financiële mogelijkheden zullen de rentebaten worden aangewend om de reserves op een aanvaardbaar niveau te houden of te brengen.
- De gemeente biedt transparantie over de besteding van middelen. Het financiële beleid van de gemeente richt zich op een sluitende meerjarenbegroting.

Bovengenoemde criteria zullen worden toegepast op de onderstaande beleidsvoornemens voordat deze definitief bij de begroting 2011 zullen worden aangeboden.

Met betrekking tot de vervangingsinvesteringen ramen wij voor 2011 een beschikbaar bedrag van € 334.000. Dit bedrag is gelijk aan 2010. Gebruikelijk is om 50% van dit bedrag aan te merken als incidenteel. Vanaf 2010 is het percentage vanwege de budgettaire omstandigheden verlaagd tot 25%. Bij de behandeling van de begroting 2011 willen wij u definitief voorleggen wat het beleid met betrekking tot de eenmalige ruimte 2011 zal worden.

Investeringen

1. Structuurvisie

In de aankomende periode zal er gewerkt gaan worden aan het opstellen van één of meerdere structuurvisie(s) voor het grondgebied van de gemeente Noordenveld. Voor het opstellen van één of meerdere structuurvisie hebben wij personele en financiële middelen nodig.

2. Aanbrengen valbeveiliging diverse gemeentelijke gebouwen-jaarschijf 2011

De werkgever dient, conform Arbo-wet, maatregelen te nemen tegen valgevaar indien er sprake is van risicoverhogende omstandigheden of als gevaar bestaat om 2,5 meter of meer te vallen.

In september 2007 is er een Risico inventarisatie- en evaluatie (RI&E) “werken op hoogte” opgesteld. Deze RI&E heeft in beeld gebracht welke beheersmaatregelen per dak getroffen moeten worden om veilig te kunnen werken op hoogte en risico's op valgevaar in de toekomst te verkleinen en te voorkomen.

De belangrijkste resultaten: veel opstallen/gebouwen hebben geen tot weinig voorzieningen om op een veilige, verantwoorde wijze op hoogte te kunnen werken.

In 2008 heeft gymnastieklokaal aan de Floralaan als pilot project gediend. Hier is valbeveiliging aangebracht en tevens heeft er een instructie voor collega's van zowel de binnendienst als de buitendienst plaats gevonden. De werknemer, uitgerust met harnasgordel, heeft de mogelijkheid om zodra hij het dak betreedt zich te zekeren aan het dakanker. De ervaring die hiermee is opgedaan heeft ertoe geleid dat we deze valbeveiliging ook op andere platte daken willen gaan toepassen.

Afhankelijk van de omvang van het platte dak zal er een aantal verankeringspunten (dakankers) worden aangebracht. Bijgaande prioriteitenlijst geeft een overzicht van gebouwen die we gaan voorzien van valbeveiliging. Het gaat hierbij overigens om gebouwen die niet in de meerjarenplanning zijn opgenomen.

Gebouwen die uitgerust worden met valbeveiliging

1	OBS De Flint	3.000
2	Gymnastieklokaal Floralaan	4.200
3	Gymnastieklokaal Klimop	4.200
4	Sportcentrum de Hullen	25.000
5	De Brinkhof	40.000
6	OBS 't Valkhof	15.000
7	OBS Steenberg	900
8	Overlaadperron	700
9	Dorpshuis Ny Roon	2.500
10	OBS Hekakker	12.000
11	OBS Altena	4.500
12	Bibliotheek Roden	9.200
13	Buurthuis de Essen	3.000
14	Cultuurcentrum de Boskamp	2.500
15	KV Noordenveld	3.000
16	ICO Koerskamp	9.000
17	OBS Lindehof	800
	Totaal	€ 139.500

In de begroting zijn voor 2010 twee kredieten van € 25.000 meegenomen. Het voorstel is om het restant van € 90.000 in 2011 in een volledig krediet aan te vragen, zodat een optimaal aanbestedingsresultaat gehaald kan worden met betrekking tot de uit te voeren werkzaamheden. De twee bestaande kredieten worden hierin dan ook meegenomen.

3. Deelname maatwerktraject Sardes-jaarschijf 2011

In de vastgestelde Jeugdagenda Noordenveld 2008-2010 is het programma "Goede Start" een van de vier centrale programmalijnen waar de gemeente zich de komende periode op wil richten. Centraal daarin staat het realiseren van brede taalontwikkeling en een doorgaande ontwikkelingslijn van 0-6 jarigen.

Een van de concrete activiteiten om hier invulling aan te geven is deelname aan een maatwerktraject van Sardes. Sardes organiseert in opdracht van het ministerie van OCW een professionaliseringstraject voor de Voor- en vroegschoolse educatie (VVE), bedoeld om op lokaal niveau het bestaande VVE beleid door te lichten en lijnen uit te zetten naar de toekomst

De komende jaren stelt de rijksoverheid extra middelen beschikbaar voor VVE. De extra middelen bedragen voor de jaren vanaf 2008 tot 2011 resp. 22.000, 39.000, 61.000 en 77.000 euro. Om

nader invulling te kunnen geven aan programmaliijn 2 van de jeugdagenda is het van belang om de middelen beschikbaar te stellen voor het VVE-beleid.

4. Middelen taalcoaches-jaarschijf 2011

Het beter ondersteunen van nieuwkomers bij het leren van de Nederlandse taal doormiddel van het programma taalcoaches. Voor dit programma is door het ministerie van Wonen, wijken en integratie een bedrag van € 22.500 beschikbaar gesteld over een periode van 3 jaar doormiddel van de taakmutaties 2009. Dit bedrag is bedoeld voor het ondersteunen van dertig koppels.

De beschikbaarstelling van de middelen wordt in de meicirculaire van het ministerie van BZK bekend gemaakt. Vanaf 1 juni ontvangt u dan de middelen in het gemeentefonds. In de periode juni t/m december 2009 ontvangt u 50% van het toegekende bedrag, in 2010 volgt 30% en in 2011 de resterende 20%.

De middelen die u ontvangt zijn bedoeld voor de lokale organisatie van taalkoppels, te weten de kosten van:

- werving van vrijwilligers (advertenties, promotiemateriaal, wervingsacties);
- training van vrijwilligers (trainingsmateriaal en bijeenkomsten);
- begeleiding van vrijwilligers (bijeenkomsten, individuele begeleiding, nieuwsbrief voor vrijwilligers);
- eventuele onkostenvergoeding vrijwilligers (reiskosten, toegang tot bepaalde culturele activiteiten);
- coördinatie door en overhead van lokale organisaties.

Voor 2011 wordt u verzocht om de resterende middelen (€ 7.000) beschikbaar te stellen.

5. Formatie-uitbreiding combinatiefunctionaris sectoren onderwijs, sport en cultuur

Voor de aanstelling van combinatiefunctionarissen zal u separaat een voorstel worden aangereikt. Wij stellen daarbij voor om eenmalige middelen vanuit de bestaande budgetten in te zetten. Wij zien geen mogelijkheden om te komen tot een structurele dekking.

6. Invoering elektronisch kinddossier

Het Rijk heeft de gemeenten als bestuurlijk verantwoordelijk aangemerkt voor de invoering van het Elektronisch Kinddossier (EKD). Het betreft hier dus een wettelijke taak voor de gemeente.

De uitvoering van die taak ligt bij de jeugdgezondheidszorg (JGZ), te weten Icare (0-4 jarigen) en GGD Drenthe (4-19 jarigen). Het EKD is in 2009 ingevoerd in de JGZ.

Het EKD is nodig voor een kwalitatief betere jeugdgezondheidszorg. Met het EKD heeft de JGZ precies in beeld aan welke kinderen zij zorg hoort te verlenen. De kinderen kunnen beter gevolgd worden, ook bij een verhuizing of in een instabiele opvoedingssituatie. Door elektronische uitwisseling in dossiers gekoppeld aan GBA-berichten beschikt de JGZ sneller over relevante informatie en kan zij in geval van risico's en problemen sneller en gericht handelen.

Eind 2008 hebben Icare en GGD Drenthe de definitieve begroting voor de invoering van het EKD vastgesteld. Een deel van de invoeringskosten is structureel. Dit geldt bijvoorbeeld voor de licentiekosten, beheer en onderhoud. De introductie van digitale dossiers leidt namelijk tot een structureel groter beroep op ICT-ondersteuning. De structurele kosten voor 2010 en 2011 liggen hoger dan het door onze gemeente begrote bedrag van € 9.500. Dit begrote bedrag is gebaseerd op de Rijksbijdrage voor 2010 en 2011. De totale structurele kosten bedragen:

2010: € 27.457

2011: € 29.629

Voor zowel 2010 als 2011 is reeds € 9.500 opgenomen in de begroting. Daarbij dient voor 2011 € 20.000 extra beschikbaar gesteld te worden. Voor de behandeling van de begroting 2011 geven wij conform het bestuursprogramma de alternatieve dekkingen aan.

7. Meeliftprojecten GVVP

Het realiseren van goede verblijfsgebieden (30 en 60 km-zones) kost veel geld en komt volledig voor rekening van de gemeente. In het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan is aangegeven dat combinatie van maatregelen met reguliere onderhoudswerkzaamheden (wegdek, riolering) de kosten kan beperken. De (vaak aanvullende) maatregelen kunnen niet uit de onderhoudsbudgetten worden gefinancierd. De kosten worden geraamd op jaarlijks € 100.000,-.

Vervangingsinvesteringen

1. Aanschaf brandwerende kluis

Aanschaf extra brandwerende kluis voor veilig bewaren van brondocumenten en aanschaf opbergkasten om de aanwezige voorraad en pc's beter op te bergen. Kostenraming: € 10.000,- incl. kluis, kasten, werkblad en plaatsing kastensysteem. Motivatie: de kluisruimte in het oude gebouw is een echte kluis en dus van zichzelf brandwerend. De ruimte in de nieuwbouw is oorspronkelijk een spreekkamer die als kluis in gebruik is genomen. Wel beveiligd is tegen diefstal maar niet tegen brand. De huidige kluis (kastformaat) binnen in deze ruimte voldoet wel aan de eisen, maar is vol en niet toereikend om ook brondocumenten veilig op te bergen. In de begroting van 2010 is geen rekening gehouden met dit voorstel.

2. Module burgerlijke stand

In 2010/2011 komt er een nieuwe module van Procura voor de Burgerlijke Stand, namelijk een webbased versie. Kosten zijn op dit moment nog niet bekend.

3 Vervanging tankautospuiter en bekleding voor de post Norg

Voor 2011 staat de vervanging van de tankautospuiter en bekleding voor de post Norg (bouwjaar 1996). Deze staat eveneens in het vervangingschema van de RBD. Dit voertuig moet in juli/augustus besteld worden (€ 250.000,00 + € 40.000,00).

4. Brandweerkazerne Roden

Voor juli 2010 zal u een separaat voorstel met betrekking tot de nieuwbouw van de brandweerkazerne Roden worden voorgelegd.

5. Vervanging software programma brandweer

Voor 2011 staat de vervanging van het software programma Fireman door Safety Portal op het programma. Fireman wordt gebruikt voor de salarisadministratie van de brandweervrijwilligers. De functionaliteiten van het pakket lopen achter bij de huidige eisen. Zo kan in het nieuwe pakket gemakkelijker relaties worden gelegd met betrekking tot de geoefendheid van de vrijwilligers. Tevens is vanuit de regionale brandweer afgesproken dat Safety Portal het standaardpakket zal worden voor brandweer Drenthe. Afstemming is dus noodzakelijk. De kosten van vervanging bedragen € 9.000.

6. Vervanging 10 ademluchttoestellen brandweer

Bij brandweer Noordenveld zijn 56 ademlucht toestellen. De afschrijftermijn is 10 jaar. Na 10 jaar vervalt de einddatum en mogen de ademlucht toestellen niet meer gereviseerd en/of gebruikt

worden. Dan moeten zij vervangen worden. In 2011 en 2012 moeten er nog jaarlijks 10 toestellen vervangen worden. De rest is nog niet aan vervanging toe. De kosten van deze vervanging worden geraamd op € 18.000.

7. Vervanging 32 ademluchtcilinders

Bij brandweer Noordenveld zijn 80 cilinders aanwezig. De afschrijftermijn is 15 jaar. Na deze datum vervalt de keuringsdatum en mag de cilinder niet meer gebruikt worden. In 2011 moeten er 32 vervangen worden. De geraamde kosten van deze vervanging bedragen € 16.000.

8. Renovatie gemeentelijke gebouwen

De gebouwen worden onderhouden conform het aanstaande gebouwenbeheersplan.

In het kader van de notitie onderhoud kapitaalgoederen wordt het groot onderhoud aan gebouwen in de exploitatie opgenomen. (€ 600.000,-) Vroeger werden deze bedragen geactiveerd. Nu mag dat niet meer. In het gebouwenbeheersplan worden de definities m.b.t gebouwenonderhoud overgenomen uit het IHP. Dit betekent dat we in vervolg spreken over preventief onderhoud, groot onderhoud en renovatie onderhoud. De laatste mag wel geactiveerd worden.

Het bedrag dat in dit voorstel wordt genoemd heeft betrekking op renovatieonderhoud. Een verdere uitleg zal gegeven worden in het gebouwenbeheersplan.

9. Meeliftprojecten riolering

In het kader van de notitie onderhoud kapitaalgoederen is verplicht gesteld dat we het bedrag wat normaal voor wegenonderhoud beschikbaar gesteld wordt, verdeeld moest worden in een bedrag voor de exploitatie(€ 600.000) en een bedrag wat meelift met de riolering.(€ 430.000) Hier gaat het om de bedragen die meeliften met de riolering in 2011. Het bedrag van € 430.000 wordt meegeteld in de BOR. Een specificatie zal ter inzage worden gelegd bij de definitieve kredietvoting bij de begroting 2011.

10. Vervanging ICT-structuur

In 2011 dient de ICT structuur vervangen te worden. Deze geplande investering komt voort uit de bezuinigingslijst behorende bij de begroting 2010. Met de voorgenomen vervanging wordt ten opzichte van de huidige investering jaarlijks ongeveer € 18.000 aan kapitaallasten bespaard. De investering bedraagt € 100.000 en wordt in vijf jaar afgeschreven.

11. Vervanging centrale software

In 2011 dient de centrale software vervangen te worden. De investering bedraagt € 25.000 en wordt in vijf jaar afgeschreven.

Hoofdstuk 5 Resumé

Wij stellen u voor:

1. De mutaties uit de 1e bestuursrapportage vast te stellen.
2. De volgende kredieten voor 2010 beschikbaar te stellen (ten laste van bijdragen derden):

-Verbetering binnenklimaat scholen	€	197.000
-GVVP maatregelen	"	261.000
-Haalbaarheidsonderzoek mfa's	"	35.000

3. Kennis nemen van de voorgenomen (vervangings)investeringen voor het jaar 2011

Hoofdstuk 6 Nawoord

In deze bestuursrapportage hebben wij in grove lijnen de mogelijke gevolgen voor een aantal beleidsterreinen geschetst ter voorbereiding op de begroting van 2011 en volgende jaren.

Wij hechten eraan te vermelden dat we voor 2010 een robuuste begroting hebben vastgesteld, maar dat de ontwikkelingen ons soms inhalen.

We vinden het verstandig om momenteel zeer terughoudend te zijn ten aanzien van nieuwe verplichtingen die structureel effecten hebben op de begroting. U vindt in deze bestuursrapportage dan ook geen voorstellen tot een structurele uitzetting van de exploitatie. Uiteraard volgen we de ontwikkelingen nauwlettend. Tot er meer zicht is op de gevolgen van deze crisis houden we voorlopig de nullijn aan. Bij de begroting 2011 zullen we de actuele inzichten aan uw raad voorleggen.

In het nawoord van de voorjaarsnota 2009 schreven wij het volgende: “Het zal u duidelijk zijn dat de grenzen van onze financiële mogelijkheden voor de jaren 2009 en 2010 zijn bereikt. De ruimte om nieuwe tegenvallers op te vangen is vrijwel afwezig. Nieuwe taken en wensen met een structureel karakter vergroten de druk op de begroting van 2010 nog verder. En zoals het er nu naar uitziet, zullen de mogelijkheden in de jaren daarna verder afnemen”.

Uit deze rapportage is gebleken dat wij de genoemde grenzen hebben bereikt.